

6 Podniky vlastnického a nájemního typu

Šetření ZEM 2005 potvrdilo skutečnost z předchozích strukturálních šetření, že zemědělská půda obhospodařovaná zpravodajskými jednotkami je z velké části (85,7 %) najatá. Podíl vlastní půdy v podnicích fyzických osob se proti roku 2003 snížil o 7,4 procentního bodu. V podnicích právnických osob se podíl nepatrně zvýšil o 1,0 procentní bod.

Z řad podniků fyzických osob hospodaří výhradně na vlastní půdě 23 598 zemědělců, jejich úhrnná výměra je 147 620 ha, tj. v průměru 6,3 ha. K tomu vlastní ještě 61 301 ha, které pronajímají jiným podnikům. U nejmenších velikostních skupin podniků fyzických osob je vlastnictví půdy předpokladem hospodaření, s rostoucí výměrou obhospodařované zemědělské půdy podíl najaté půdy výrazně roste.

Tab. 10 Podíl vlastní půdy v podnicích fyzických osob podle velikostních skupin

Velikostní skupiny podle výměry obhospodařované zemědělské půdy (ha)	Podniky fyzických osob				z toho SHR + zemědělní podnikatelé			
	počet ZJ	zem. půda (ha)	z toho najatá	% vlastní půdy	počet ZJ	zem. půda (ha)	z toho najatá	% vlastní půdy
Celkem	39 419	1 041 454	662 028	36,4	27 227	953 402	610 901	35,9
v tom:								
0,00	870	0	0	x	511	0	0	x
0,01 - 2,99	15 213	13 828	1 675	87,9	6 986	7 212	927	87,1
3,00 - 9,99	8 380	33 284	6 058	81,8	6 001	24 686	4 760	80,7
10,00 - 19,99	4 481	44 608	11 831	73,5	3 897	38 943	10 538	72,9
20,00 - 29,99	2 335	39 899	13 787	65,4	2 165	37 028	12 910	65,1
30,00 - 49,99	2 447	66 091	28 717	56,5	2 284	61 794	26 702	56,8
50,00 - 99,99	2 670	135 103	79 513	41,1	2 542	128 559	75 500	41,3
100,00 - 499,99	2 683	428 220	312 556	27,0	2 527	400 697	293 561	26,7
500,00 - 1999,99	328	254 166	187 577	26,2	304	234 055	171 442	26,8
2000,00 a více	12	26 255	20 315	22,6	10	20 427	14 562	28,7

Podniky právnických osob jsou podniky nájemního typu, z počtu 2 629 podniků hospodařících na půdě je 43,4 % zcela bez vlastní půdy. Proti roku 2003 se počet těchto podniků snížil o 13 %. Z celkové výměry 878 926 ha najaté zemědělské půdy orná půda představuje 76,8 %. Mezi podniky právnických osob je 236 zemědělských podniků, které hospodaří výhradně na vlastní půdě, její výměra činí 51 967 ha a dalších 2 222 ha pronajímají.

Tab. 11 Podíl vlastní půdy v podnicích právnických osob podle velikostních skupin

Velikostní skupiny podle výměry obhospodařované zemědělské půdy (ha)	Podniky právnických osob			z toho								
	počet ZJ	zem. půda (ha)	% vlastní půdy	společnosti s r.o.			akciové společnosti			družstva		
				počet ZJ	zem. půda (ha)	% vlastní půdy	počet ZJ	zem. půda (ha)	% vlastní půdy	počet ZJ	zem. půda (ha)	% vlastní půdy
Celkem	2 833	2 516 336	5,1	1 493	785 576	7,0	622	834 436	3,9	584	848 797	3,3
v tom:												
0,00	204	0	x	113	0	x	76	0	x	10	0	x
0,01 - 2,99	110	142	50,0	82	107	48,0	8	7	80,2	3	5	29,3
3,00 - 9,99	117	671	47,9	83	466	45,1	19	109	62,6	3	24	32,9
10,00 - 19,99	92	1 294	42,1	64	900	43,9	10	141	43,7	2	31	0,0
20,00 - 29,99	58	1 395	33,7	49	1 183	32,0	4	99	31,5	id	24	100,0
30,00 - 49,99	95	3 706	28,8	76	2 943	29,6	9	363	26,6	id	45	0,0
50,00 - 99,99	127	8 933	25,8	100	7 101	26,4	11	682	47,7	9	582	2,8
100,00 - 499,99	493	140 259	10,9	349	96 272	11,1	49	13 092	13,9	57	20 342	3,2
500,00 - 1999,99	1 183	1 300 549	4,9	522	521 883	6,6	281	351 658	3,4	359	407 885	3,6
2000,00 a více	354	1 059 386	4,3	55	154 720	4,0	155	468 284	3,9	139	419 857	2,9

Mezi jednotlivými právními formami nejsou podstatné rozdíly v množství vlastněné půdy. S rostoucí výměrou podniku výrazně klesá podíl vlastní půdy až na nejnižší podíl 2,9 % u družstev v nejvyšší velikostní kategorii.